

Tjänstepensionsutredningen saknar kundperspektiv

Hundratusentals försäkrade får sämre skydd om förslaget att ge tjänstepensionsinstitut lägre solvenskapitalkrav än övrig försäkring går igenom. Det snedvrider konkurrensen och försämrar tryggheten för de försäkrade. I stället borde enligt ProSkandias uppfattning samma solvenskapitalkrav gälla för allt pensionssparande vare sig det sker hos försäkringsbolag eller tjänstepensionsinstitut.

I tjänstepensionsutredningen som lades fram av Tord Gransbo i augusti saknas kundperspektivet helt. På ProSkandia vill vi uppmärksamma allmänheten och politiker på att de nya reglerna kan visa sig vara negativa för försäkrade som omfattas av tjänstepensioner.

ProSkandia är en fristående förening med över 6 000 medlemmar för försäkringstagare och försäkrade i Skandia. Men det finns cirka 3 000 miljarder kronor i våra pensionsfonder, i runda tal hela Sveriges BNP. Det är pengar som är de försäkrades och de enskilda försäkringstagarnas egendom men vårt gemensamma inflytande över dessa pengar är näst intill obefintligt.

I vårt remissvar har vi tre allvarliga inläggningar mot utredningen.

1. Samma risker får olika regelverk

I förslaget ska kapitaltäckningen för tjänstepensionsinstitut beräknas med lägre säkerhetsmarginal än för övrig försäkring. Men de produkter som tillhandahålls som tjänstepensioner och övrig livförsäkring är likvärdiga vad gäller antaganden om dödlighet, sjuklighet, avkastning och omkostnader. Att därför införa olika regelverk för dem enbart beroende på om de klassificeras som tjänstepensioner eller öv-

rig försäkring kan inte motiveras ur vara sig ekonomisk eller aktuariell synvinkel. Ur konsumentskyddssynpunkt är förslaget obegripligt. En kund som väljer att flytta sin tjänstepension från ett försäkringsföretag till ett tjänstepensionsinstitut får exempelvis ett sämre kundskydd. Vem ansvarar för att kunden får sådan viktig information?

2. Kostnadsaspekterna

Det är alltid kunderna som till slut får betala notan. Det nya EU-gemensamma regelverket för försäkringsbolag, Solvens II, införs den 1 januari 2016. Implementeringskostnaderna för branschen skattas till cirka tre miljarder, varav över två miljarder redan upparbetats.

Enligt utredningsförslaget är det regelverk som nu föreslås avseende tjänstepensioner temporärt i avvaktan på en pågående utredning på EU-nivå som längre fram kommer att resultera i nya regler som de svenska tjänstepensionsinstituten måste anpassa sig till. Det blir onödigt dyrt att först genomföra det temporära svenska regelverket för att sedan tvingas implementera det nya EU-regelverket – med nya gigantiska genomförandekostnader.

3. Omotiverade skillnader

Utredningen föreslår att möjligheten till uttaxering och nedsättande av förmåner återinförs i den föreslagna nya lagen om tjänstepensionsrörelse, vilket var tillåtet i tidigare lagstiftning. Däremot kommer förbudet för uttaxering och nedsättande av förmåner att finnas kvar för de ömsesidiga försäkringsbolagen. En i grunden omotiverad skillnad kommer alltså att uppstå mellan ömsesidiga försäkringsbolag och ömsesidiga tjänstepensionsinstitut.

Enligt ProSkandias uppfattning finns ett mycket starkt kundskyddsintresse av att inte återinföra möjligheten till nedsättning av förmåner. De skäl och argument som gjorde att möjligheten till nedsättning av förmåner togs bort då nu gällande lagstiftning infördes är lika relevanta i dag. Dessutom är det också så som Finansinspektionen påpekar i sitt remissvar att

nedsättning av förmåner riskerar att användas av tjänstepensionsinstitut som får ekonomiska problem som ett enkelt sätt att ta sig ur svårigheterna i stället för att vidta andra, kanske besvärligare åtgärder, för att lösa dessa.

ProSkandias oro får till stora delar stöd av Finansinspektionen som i sitt remissvar trycker hårt på att samma försäkringsprodukter ska omfattas av samma regelverk. Det regelverk som åsyftas är Solvens II som alltså införs den 1 januari 2016. De särdrag som kan finnas för tjänstepensionsverksamhet, t ex arbetsgivarinträde vid en krissituation för tjänstepensionsinstitutet, kan man mycket väl ta hänsyn till inom ramen för Solvens II-regelverket. Man motsätter sig också återinförandet av möjligheten till nedsättning av förmåner eftersom man menar att det skulle innebära en stor försämring av kundskyddet i förhållande till nu gällande lagstiftning. Slutligen pekar man på att tidpunkten för införandet av den nya lagstiftningen för tjänstepensionsrörelse, den 1 januari 2016, är helt orealistisk. Man anser sig på Finansinspektionen behöva en förberedelseperiod om två år före införandet.

Vi vill också uppmärksamma allmänheten och politiker på att Finansinspektionen får mycket omfattande behörigheter att utfärda föreskrifter om kapitalkrav, företagsstyrning och riskhantering. I stället vill ProSkandia att en del av behörigheterna ersätts av lagkrav, särskilt kraven på solvenskapital. Det skulle ge större stabilitet och förutsägbarhet åt det nya regelverket om det genomförs.

Enligt ProSkandias uppfattning finns det inslag i Tord Gransbos utredning som är bra, till exempel den riskbaserade ansatsen för beräkning av solvenskapitalkrav och kraven på företagsstyrning och riskhantering. Vår bedömning är dock att utredningsförslaget av ovan nämnda skäl inte bör genomföras och vi hoppas därför att utredningen läggs åt sidan.

*Leif Hansson, ordf i ProSkandia
Göran Melchior, livjurist, medlem i
ProSkandias styrelse*